

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egyesszám ára 4 fillér.
Helyben: Negyedévre	8 korona.	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Egészévre	12 "			Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.
Vidékre Negyedévre	5 "			
Egészévre	20 "			

ROSTA.

Farkasordító hidegben holnap hajnalra talpon lesz Magyarország több százezer választó polgára, a kik szavazni fognak, képviselőt választanak, hogy február 15-én a király hívó szavára ismét összeülhessen az új ház.

Mindenesetre nevezetes napra virradunk tehát holnap. A kormány azt mondta: itéljen a nemzet! És több ízben kijelentette, hogy az ítéletbe belenyugszik.

A ellenzék azonban már eleve hirdeti, az új ház sem fog megalakulhatni!

Hiába való lesz tehát ez a kegyetlen téli választás. Elöl kell kezdeni a dolgot. Mert ha nem alakul meg az új ház, nem is válhat munkaképesé. Akkor hát ismét választani kell.

És erre a csalafinta ellenzéki elmék azt fogják mondani, hogy lám! a kormány nem nyugodott bele a nemzet ítéletébe!

* * *

Mennyivel veszedelmesebb játék folyik most a fehér cár birodalmában! Kétségbeesítő véres játék! Egy nap alatt háromezer halott és ötezer sebesült. Pedig ez a szám még nem a teljes valót tárja elénk. Valószínű, hogy a vérengzés még szörnyűbb volt.

De a szerencsétlen, letiport, agyonnyargatott orosz nép nem törődik vele! Megy előre vakon és meg nem áll többé!

Kétségtelen, hogy Oroszországban forradalom van. Ma százazrek. holnap már milliók fogják harsogni a cár felé:

— Inkább szabad halál, mint rabszolgaélet!

De ágyubömbölés reá a visszhang.

Vladimir nagyherceg azt mondja:

— Zugj csak csöcselék, zugj! kiirtalak!

Nagy hatalmasság ugyan a nagyherceg ur, de fenyegetését nem válthatja be!

* * *

Körber bukásának irtóztatóan titokzatos a története.

A király zárt ajtók mögött, négy szem közt beszélt Körberrel és Beck báróval.

És aztán leültek hárman egy asztalhoz és megírták a Pesti Hirlapnak, hogy mit beszélgettek.

Azt is megírták nevezett lapnak, hogy Tisza István a kamarilla tagja, a hercegprimás, a győri, az erdélyi püspök nemkülönböztetve titkos kamarilla-kémek.

Oly vakmerő hűséggel tudja mindezt leírni a Pesti Hirlap. . .

De akad-e olyan féleszü, aki elhiszi?

Szellemidézés.

— jan. 25.

Tisza István gróf Miskolcon programbeszédében sok kemény igazságot vágott az ellenzéki koalíció fejéhez, A negyvennyolcas eszmék himes palástját lerántotta Tisza Apponyi hátáról és az ország megláthatta a maga meztelenségében a reakció főjezsuitáját.

Apponyi személyi politikájának viszataszító következetességét semmi sem jellemzi hivebben, mint az annak leplezésére elkövetett következetlenségek folytonos láncolata. Legnagyobb csalódás az országot akkor érné, ha Apponyi egyszer hű maradna valamely elvéhez, vagy kijelentéséhez. Ettől a csalástól azonban nem féltjük az országot, mert Apponyi még tévedésből sem vetemedhetik elvűsége.

A jeles jezsuita gróf tudvalevőleg mostanába azt hirdeti, hogy az egész ország Polónyi Gézáttól Pavlovics Ljubomirig angyali békességtől csöpögött, a mikor Tisza „Bécs parancsára“ a házszabálykérdés felvetésével „feldulta az ország nyugalmát“. Ezt prédikálja most Apponyi a klerikális koalíció szószékéről Tisza István tegnapi miskolci beszédében megfelelt a nemes gróf vádjára. Hogy részrehajtással ne vádolhassák Tiszát, nem is a saját szavaival érvelt Apponyi támadása ellen, hanem idézettel felelt neki. Egy olyan magyar politikus szavait idézte Apponyi fejére, a kinek tekintélye előtt nemcsak maga Apponyi, hanem az egész ellenzéki koalíció meghajlik. Ez az előkelő politikus a következőket mondta az országban Tisza mentő akcióját megelőző állapotról:

— Mióta a magyar parlament működése megakadt, tagadhatatlanul erősebb akcióba lépnek Magyarország összes belső és külső ellenségei. Azoknak az ellenségeknek mindegyike mozgolódik és a mint a gabonátáblán, a melyen a gabona gyenge, nagy mérsékben felüti a fejét a gaz, éppugy a mióta Magyarország normális közéleté meggyengült, meg van bénítva az országban mindenütt a rend, Horvátországban éppugy mint a nemzetiségi vidékeken és mindenütt. Nem látják-e a mi előtt szemet szintén nem lehet hunyni, hogy Magyarország presztízse

Magyarországnak sulya ugya monarchia másik állomával szemben, mint az egész európai közvéleményben, azóta igenis gyengült és alászált. A beállott anyagi hátrányokat talán esetelnem sem szükséges, azt a roppant nagy anyagi kárt, a melyet az ország az életbevágó kérdések megoldásának elodázása által szenved és az országnak megbénulását abban az irányban, hogy gazdaságunk érdekét kifelé érvényesítse.

Eddig tart az idézet, melyet Tisza Apponyi fejére olvasott rá. Valóban bölcs, igaz képe ez az országot a parlament életerejének megbénulása folytán fenyegető veszedelmeknek. Maga Tisza István se okolhatná meg erősebb érveléssel azt az elhatározását, melylyel ennek a borzasztó felbomlási folyamatnak megakasztására, a parlament munkaképességének és a magyar állam életképességének megmetésére vállalkozott. Eme idézetnél erősebb okkal nem felelhetett volna Tisza Apponyi vádjára. Kíváncsiak vagyunk most már arra, hogy mit felel Apponyi Albert az idézett politikus igaz szavaira? mert ez a politikus nem más, mint maga — Apponyi Albert gróf!

Minden igaz ember megdöbben a lelkiismeretlenségnek ezen a határtalan cinizmusán, melylyel Apponyi utóbb ezt a felfogását is megtagadta Tisza e leplezése komoly intésűt szolgált azoknak a hazafiaknak, a kiket talán megtevesztett eddig a koalíció klerikális vezérhadának vakmerő hazudozása. — Ebből a világos példából megértheti minden jóérezésű hazafi, hogy a klerikális koalíció még a haza veszélyét is letagadja, az országot megmentő törekvés ellen is kést emel, ha ezzel a szabadelvűséget gyengítheti. Az az Apponyi, a ki a fentebb idézett kijelentésben másfél év előtt maga is ugyanazt a veszedelmet hirdette, a mely ellen most Tisza és a szabadelvű párt szervezi a nemzet ellenállását, ma — mert már nem remélhet a maga és klerikális tábora számára miniszteri, államtitkári és főispáni hatalmat, — mindezt megtagadja és obstrukciós hurokkal igyekszik a szabadelvű alkotmánymentés vezéreit megfojtani.

Ha a nemzet megtévedt, kisebbsége ilyen kiábrándulás után is követné a fekete sereget az alkotmányrontó

lázadás útjára, a nemzeti akarat ereje seperné el az utból. Mert ma már nincs az országban olyan józanul ítélő hazafi, a ki nem kívánja az alkotmányos rend sürgős helyreállítását minden áron. Ezt vegyék fontolóra a koalíciós vitézek, mielőtt olyan kalandba bocsátkoznak, melynek első sorban saját bőrük adhatná meg az árát.

Quo vadis?

— január 25.

Óráról-órára közeledik a válságos perc, mely határozni fog az ország sorsa felett s az, ki a higgadt megfontolásnak valóságát mutató szemüvegén át figyel meg a nemzet szivverését, szorongva kérdi, hogy a folyton emelkedő láz nem lesz-e végzetes a féltett betegre?

A helyzet nem vigasztalan ugyan, de szomorú.

Nem vigasztalan, mert a gondviselésnek ama kegyelmes megnyilatkozása, mely ezer év óta öröklik nemzet felett, ezuttal is védelmébe veszi a jó ügyet; — de szomorú, mert tapasztalni lehet, hogy azok, kiknek megadatott a szent jog a haza felvirágoztatásához szavazatukkal hozzájárulni, ezt a jogot vagy közömbös nembánomsággal, vagy behunytt, a nemes célt meglátni nem akaró szemekkel gyakorolják.

A Teremtő megadta az embernek a szabad akaratot, de adott hozzá eszet is, hogy ezt az akaratunkat a magunk javára érvényesíthessük. Minden választó polgárnak van annyi értelmisége, hogy megismerhesse mi szolgál javára önmagának, családjának s a családok összességének: az államnak. És a választó polgárok, a helyett, hogy elmerülnének a nagy kérdés figyelmes átgondolásába, a helyett, hogy szabadon maguk választanák meg a jóra vezető utat, félrevezető reábeszélésnek engednek s nyitott szemekkel

A fekete kulya.

A társaság nagyon vidám volt. Hardy, a hatalmas termetű, vad képű orvos vigyorgva mutatta a nagy sárga szemfogait, a melyek különös, kusza vonásu, arcának valami ragadozó szerű kifejezést adtak.

— Szent Eszkulápra mondom, nincs igazatok! — jelentette Hardy széles mosollyal.

Lavoczki lovag, a cseh bérlő, aki valamikor katonatiszt volt, idegesen kapott a baloldalarhoz, mintha a kardjára akarna ütni, ami — nincs.

— Ne, ne Fránci, így ne beszélj! Tudod, hogy én kényes ember vagyok. Nem szeretem, ha meghazudtolnak! A tisztí kardbojt, amelyet viseltem...

A derék cseh lovag nem folytathatta, mert szavai elvesztek a társaság hangos kacagásában.

— Hagyd el, ismerjük már a folytatást!

A sárgafogu Hardy pedig nyomatékosan ismételte meg:

— Nincs igazatok!

— De miért? — vetette föl a kérdést hirtelen a komoly Pető tarár. Bizonyíts! Halljuk az érveidet.

— Minden érveim csak egy: nem értitek ti ezt a dolgot. Laikusok vagytok hozzá.

Ekkor mély gordonka hangján megszólalt az ügyvéd, Láris doktor, az országos hírű kriminálista:

— Már pedig én nem hiszek az elméletben, kedves Hardy barátom. Egészséges, ép eszű, ép lelkű embert meg nem ronthat semmiféle képzelődés. A természetben nin-

lépnek oly utra, mely már messziről is romlást és veszedelmet mutat.

És e mellett azt hiszik, hogy ők szabadakarukat érvényesítik, azt hiszik, hogy érinthetetlen jogaikat gyakorolják — pedig dehogy! félre vannak vezetve, meg vannak tévesztve, még pedig oly együgyű eszközökkel, hogy arra önmaguk is reá fognak jönni, majd akkor, midőn már késő lesz.

Mert mi is a kérdés?

Az a kérdés, hogy a szabadelvűek lelkes tábora győzzön-e, avagy az ellenzéki jelszavak mögé csalogatott, félrevezetett, a helyzetet fel nem ismerő hívők csoportja?

Igaz, hogy ez is, az is jót akar, mindkét rész a haza boldogulására igyekszik mindkét rész nemes meggyőződésből küzd a nagy ügyért. De az is igaz, hogy az egyik tévedésben van, még pedig nem az, a melyik már cimerében is a szabad elvek őszinte symbolumát hordozza, — hanem az a másik a melyik el nem érhető szivárványok után fut és ködképek esülő látszatára gondolja az ország boldogulását felépíthetni.

Mondhatná valaki: Hát ha mindketten ugyanazt akarjuk, nem egyre megy-e, akár balkezemmel, akár jobb kezemmel nyujtom szájamba a falatot?!

Szent igaz! De nézd meg, hogy a másik kezében nem tartasz-e tápláló kenyér helyett mérget s ha azt találod, hogy az csakugyan mérge, ne szőgyeld önmagad előtt azt, hogy tévedtél, hanem hallgass jó eszedre és dobd el messzire azt magadtól.

Tévedni emberi dolog; a tévedést felismerni már nehezebb, de a tévedést beismerni erős, büszke lelket is feltételez. A magyar ember jellemében meg van ez a büszkeség, csak hogy ott van mellette az évezredes dac is, mely elhallgattatja benünk az igazság őszinte szövegét, pedig már tengernyi sóhajunkba, könnyünkbe, vérünkbe került!

esennek rejtélyek, mindennek van oka-foka s csak vén asszonyok hisznek a titokzatos hatalmakban, Csak idegyőnge ember lehet az, akinek életrendjében, gondolkodásában valami változást tud előidézni a képzelődés. Egészséges embernek nincsenek agyrémei.

— Bravó, bravó! — tapsolt lelkesen a Láris beszédére Lavoczki, a cseh lovag.

Pető tanár is helyeslőleg bólingatta a fejét, ami a sárgafogu Haryt dühbe hozta.

— Ostobák vagytok! — harsogta hargosan és minden szó recsegve süvített ki a ritka sárgafogai között. Ostobák vagytok. Sohse foglalkoztatok ezzel a kérdéssel és mégis véleményt nyilvánítottak. En orvos-tudományi kísérleteket tettem és mondhatom, hogy nincs kutyább dolog a képzelődésnél. Láttatok beteg tyukot? Amikor leereszti a szárnyait és a szemhélyai ráborulnak a szemére. A képzelődés hatása alatt ilyen beteg tyuk lesz az oroslán is.

Lavoczki, a cseh lovag fölemelte a hosszú, sovány kezét és gondolkodva ütötte föl a mutató ujját.

— Na, na! Mond valamit ez a Hardy.

A derék Lavoczkinál mindig annak volt igaza, aki utoljára beszélt.

Hardy doktor most már lelkesebben folytatta:

— Szent Eszkulápra mondom, fiuk, hogy nem tréfa dolog ez. Eseteim voltak.

— Halljuk, halljuk! — lelkesedett most már Lavoczki.

A sárgafogu doktor ravaszul mosolygott.

Nem úgy cselekszünk, mint az okos ember, a ki elhárítja maga elől a bajt, hanem úgy teszünk, mint a makaes, elfogult gyermek, a ki megeszi sajt helyett a szappant, ha már kezébe vette.

És ez nem jól van! Nincs jól, mert utóvégre is saját megszegyenyítésünkre, — adja Isten, hogy ne romlásunkra — vezet.

Az eredmény mikénti kialakulásának sohasem volt oly hordereje, mint ezuttal.

Arról van szó, hogy képes leend-e Magyarország az irigy külfölddel a versengést eredményesen felvenni, hogy képes lesz-e azzai szemben hatalmának megfelelő tekintélyt biztosítani s hogy képes lesz-e saját iparának, kereskedelmének s közművelődésének fellendítésével oly viszonyokat teremteni, hogy polgárai a kedvezőtlen természeti viszonyokkal megküzdhesse.

Ezekre van szüksége a magyar népnek s ezeken fáradoznak kormányunk férfiai. A ki ezt fel nem ismeri, az vagy tájékozatlan, vagy elfogult s a ki az ország intézőit ebben a nemes törekvésükben nem támogatja az tévesen cselekszik s bár nem dobjuk vissza reá a hazaárulásnak rettentő gyanuját mert hiszen elfogultságában téved — de tényleg az ország boldogulása ellen dolgozik.

Pedig a helyes utra térés nem megy esodaszamba, mint Pálfordulása. Nem kell ahhoz más, mint egy órai gondolkodás és higgadt megfontolása a körülményeknek. Ne hallgass a másokra jó magyaron, hanem a saját józan eszedre, az biztosabban fog a jó célhoz vezérelni, mint az idegen magyarázat.

Tedd félre a hiuságot, a dacot, hallgattasd el magadban azokat az igaztalan és lelkedhez nem méltó vádakot, melyeket az ország fáradhatlan intézői ellen orozva esempésztek tudatodba; tedd félre a köznapi érdekek alacsony kérdéseit és tiszta lélekkel fontold meg, hogy Te is részt veszsz a Hon sorsának intézésében és azt az érett megfontolással.

— Hogy mindjárt a legközvetlenebb példával kezdjem — mondotta — itt van a Lavoczky. Ő katonatiszt volt s olyan nagy a képzelődés ereje nála, hogy időnként ráírt az oldalára. Azt hiszi, ott lóg még a kardja.

— Na! Na! Ferfluechter Kerl! — dühöngött a cseh lovag. — Csak semmi tréfa.

— Hát jó. Elmondok egy komoly esetet. Van nekem egy barátom. Itt lakik a közelben, a pusztáján. A nevét tán hallottátok már. Bándynak hívják. Három év előtt költözött ide, de nem mutogya magát az embereknek. Iskolapajtások voltunk, onnan ismerjük egymást. Jó ideig nem hallottam róla, egyszer csak valami veszett kriminális ügy kapcsán az újságokban olvastam egy különös dologról. Agyonlőtte a feleségét.

— Igen, igen, emlékszem az esetre — szakította félbe a sárgafogu orvos elbeszélését Láris doktor, az országos hírű kriminálista. — Az asszony megeszta Bándyt. A Bándy öcsésével. Az esküdtszék a gyilkos férjét fölmentette. Igen, igen. Ebben az egész ügyben engem az öcsés érdekelt legjobban. Az egy komplikált lelkű, gonosz ember lehet.

— Szóval — vette föl elbeszélésének fonálát Hardy doktor — ez a Bándy rendkívül szerencsétlen ember. Fél esztendő előtt egyszer csak sürgősen hívtak engem a pusztájára. Ejnek idején. Kocsira ültem és kimentem hozzá. Már messziről lövések durranása hangzott felém a kastélya felől. A darabant, aki értem jött, így szólott a kocsisomhoz:

— Hajts on a kastély háta mögé, mert

tolással, a magad meggyőződésével kell tenned. Van neked annyi eszed, a mi a követendő helyes utat megmutatandja s nem szorulsz arra, hogy vakon a többi után indulj, akik maguk is bekötött szemekkel rohannak a zsákutcákba.

Gondold meg ezt jó magyarom, és ne várd meg, míg a Haza nemtője könnyezve áll eléd kérdezvén, hogy:

Hová mégy!

Drumár.

Választások előtt.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, január 25.

Holnap a tisztelt választóközönség fölönul, hogy határozzon arról, ki viselje képet az országgyűlésen. Régen voltak olyan hevesek az előcsatározások, mint most, ezutal is a kormánynak immár öt halottja is van. De érdekes más jelenség is merült fel. Azt lehetett hinni, hogy a kormány is, az ellenzék is minden egyes kerületre ráteszi a kezét és ime, mi történik? Tizenhét kerületben egyhangulag kormánypartit és tizenegy kerületben egyhangulag ellenzékit választanak meg; az ellenzékik között ott van Ugron Gábor is.

Érdekes a tót nemzetiségek dolga is. A tót nemzetiségi agitációk végvárai a felvidéken leginkább a katolikus plébániák voltak és jellemző, hogy a legtöbb panszláv érzelmi papot az esztergomi érseki papnevelő intézet nevelte. Többször említették ezt a primásnak, Vaszary Koloznak, de a főpap nem hederített rá, mert nem akarta elhinni, hogy katolikus pap más érzelmi is lehessen mint magyar. Végre azonban mégis meggyőzték a főpásztort, hogy itt végre is cselekedni kell. Erre aztán kibocsátotta azt az ismeretes dorgatóriumot, a melyet a nagyszombati vikáriushoz intézett. És ennek volt némi foganatja. Az ugyanis, hogy egy sereg katolikus pap, a ki tót nemzeti-

ségi programmal akart fellépni, a jelöléstől visszalépett és így a tót nemzetiségek összesen kilenc jelölttel állottak harcba, a kik közül alig egyet hoznak majd be, holott a múlt országgyűlésen öt emberrel voltak képviselve és ők alkották el eddig a szászokon kívül a legnépesebb nemzetiségi pártot.

Bokrétás világ Debrecenben.

Választási meczgalmaink.

— jan. 24.

Dr. Münnich Aurél, a II. ker. szabadelvű párti képviselőjelöltje a következő levelet intézte dr. Kemény Móríc pártelnökhöz.

Tisztelt barátom és pártelnököm!

Azon benyomás készlet e sorok írására mely legutóbbi debreceni tartózkodásom után keblemben él. Felejthetetlen azon jóindulat és barátság melyel elhalmoztatok.

Bárhogy végződjék a harc és küzdelem lekötözve vagyok nektek és maradok.

Köszönöm, hogy pártunk és most már az én ügyemet is oly meleg barátsággal felkarolta és hogy ha ebbeli érzelmeimnek Előtted adok kifejezést, teszem azt azért, hogy kérjelek, miszerint köszönetemet pártunk tagjai előtt is alkalmilag tolmácsolni szíves legyél.

Magamat és ügyemet körültekintő figyelmű és jó indulatodba ajánlva vagyok szíves üdvözléssel

igaz híved

Igló 1905. jan. 23. Dr. Münnich Aurél.

A Dobiecki párt vacsorája.

A III. ik kerületi szabadelvű párt tegnap este pártvacsorát rendezet a Frohner szálló éttermében, melyen közel 400 választó vett részt. Jelen voltak többek között: Domahidy Elemér főispán, Rásó István titkár kíséretében, Kerekes Géza, Szilágyi Imre, Dr.

Jászi Viktor, Rickl Antal, László József, Kutasi Imre, Naszódy István, Miskolczy Lajos, Tóth Kálmán, Dr. Nyiry Ernő, Dr. K. Szalay Béla, Dezső Kálmán, Reichmann Ármin, Csiky Lajos, és még sokan.

A felkészöntők sorozatát Dr. Jászi Viktor nyitotta meg, aki ismert ékes szólásával talpraesett hasonlatokkal mutatta ki, hogy a szabadelvű párt elvei mennyire fölötte állnak a koalíciós elveknek. Majd rátért Dobiecki Sándor jellemzésére, akit sajnálatos betegsége éppen most e súlyos napok alatt vett le a lábáról, poharát Dobieczyre üritette.

Dr. Nyiry Ernő visszapillant a régi debreceni szabadelvű pártra, mely Puky Gyula főispánsága alatt teljesen szétbomlott és látja most azt a hatalmas tömeget, melynek összehozása és rendbe szedése a jelenlegi főispán Domahidy Elemér érdeme. Poharát a szabadelvűség e kipróbált bajnokára Domahidy Elemérre üriti.

Domahidy Elemér. Megköszöni a megtiszteltetést és örömmel konstalálja, hogy valahányszor ilyen társaságba megy ott őt mindig éri az a megtiszteltetés, hogy felköszöntik. Ezt nem kizárólag a személyének tulajdonítja, hanem azoknak a politikai elveknek, melyek az ő hitvallását képezik ez a melyeket legelső sorban ő van hivatva megőrizni. Igaza volt annak az ellenzéki szónoknak, aki azt mondta, hogy nehéz idők járnak felettünk. De nem abban az értelemben van igaz, melyben azt használta, hanem abban, hogy akik a szabadelvűségnek legszilárdabb emberei voltak, akkor hagyták el a zászlót, amikor arra semmi okuk sem volt. Közel vagyunk — ugymond — az ütközethez. Le fognak számolni ellenfeleinkel nemesen férfiasan, úgy, hogy a mi fegyvereinket folt nem éri. Tiszta meggyőződéssel kell részt vennünk az ütközetben. Arra kéri a megjelenteket, hogy mindenki

külömben éppen szembe kerülünk a bajjal. Még minket is lelő a nagyságos ur...

Végre bejutottam a kastélyba. Bándy az ebédlőjében volt és az ablakon keresztül lövöldözgetett ki az éjszakába.

— Mit csinál? — kérdeztem tőle a háta mögé kerülve és szeliden a vállára téve a kezemet.

Rám nézett, valami rémületesen eszelős, félénk tekintet volt az, azután kimutatott a sötét puszttára:

— Nem látod? — A fekete kutya...

Nem értettem a dolgot. A fegyvert kivettem a kezéből, az ablakokat becsuktam, aztán óvatosan, hogy fel ne izgassam, kérdőre fogtam. Az ott létem megnyugtatta és okosan, józanul beszélt.

Elmondta, hogy azon emlékezetes sorscsapás óta, amikor a feleségét elvesztette s az esküdtszék a gyilkosság alól fölmentette, itt él a pusztán. Dolgozik és felejteni próbál. A harmadik héten, hogy ide költözött, egy este a földekről tért haza fegyverével a vállán, amikor az árokból hirtelen eléje ugrott egy hatalmas fekete kutya. Semmi különös nem volt abban s ő nyugodtan tovább ment. De a kutya nyomon követte. Már elérte a kastélyt s a hatalmas állat oda is követni akarta. Bosszantotta a dolog és a fegyvere agyával feléje sújtott. Nem talált és a kutya eltűnt. De egyttal valami különös, emberi hangnak tetsző, gúnyos kacagást hallott. Azóta ha leszáll az est, mindig megjelenik előtte a fekete kutya. Ha a tarlón jár, vagy a buzavet sek között, hirtelen szétnyílik a vetés és fekete, lomha testével előbukkan az a csunya, utálatos állat. És otromba testét maga után von-

szolva, elismeri hazáig. Már félni kezdett tőle. Az az állat olybá tűnt föl neki, mintha valami gonosz szellem volna. Talán a megölt felesége küldte hozzá, hogy sirig kínozza. Egyszer rálőtt a kutyára. Látta felbukni és akkor azt hitte, hogy végleg megszabadult tőle. Másnap már újra megjelent. Attól fogva bezárkózott a kastélyba. De hiába volt ez is. A fekete kutya azontul minden éjjel megjelent a kastély előtt és vonítani kezdett. És ez éjszakáról éjszakára ismétlődik. Ma is itt vonított az ablakai előtt, ezért lövöldözött ki, mint egy eszeveszett.

Eddig ért elbeszélésében ez a szerencsétlen Bándy. Ebben a pillanatban a pusztáról egy éles, hosszú, siró vonítás hangzott be a szobába. En is izgatottan ugrottam fel. De mikor láttam az én megingott letkü emberem oltorzult arcát, erőt véve magamon mondtam:

— Ugyan, mi különös van ebben? Valami csatangoló juhász kutya lehet.

És azután csillapító szereket rendeltem neki. Azóta nem találkozott vele. Ennek már egy fél éve. Talán kigyógyult képzelődéséből az a szerencsétlen ember, mert azóta nem adott hírt magáról. En azt hiszem, a gyilkosság, a feleségének megölése zaklatta fel annyira a lélekállapotát s innen eredt ez a különös képzelődés, amibe bele is örülhetett volna.

Hardy doktor elhallgatott, Lavoczki lovag idegesen ütögette az oldalát, ahonnan hiányzott a kard.

És ebben a percben kinyílt a Hardy doktor szobájának ajtaja. Egy dult arcú, tébolyodott tekintetű ember rontott be, akiuek

láltára a társaság tagjai ijedten ugráltak fel.

— Bándy! — kiáltott fel a sárgafogú orvos meglepődve.

A szerencsétlen ember szája görcsösen mozgott. Hőrogye, nyöszörögve dadogta:

— A fekete kutya...

És ekkor egy nagy fekete lomha állat ugrott be az ajtón. A társaságban megfagyott a vér. Az ijedtség, a rémület első pillanatában Lárís doktor, a kriminálista fölragadott a egy széket és rásújtott az állat fejére. A fekete kutya összeesett. Az ütés elkábította és fájdalmasan vonítani, üvöltöteni kezdett.

Egy pillanat alatt történt ez. Bándy, a szerencsétlen ember lecsapott a kutyára. Megragadta a torkát, szorította tépte s miközben ajka szélén habot vert az örületes indulat, hörgött, kiáltozott és átkozódott. Réműletes volt nézni ezt a viaskodást. A kutya kétségbeesetten vergődött, csapkodta magát a padlóhoz s végre lomhán elnyult. Megdöglött. Bándy megüvegesedett szemmel a száját tátogatva, halottfehéren nézte, aztán valami mély, belső tompa hangon kacagni kezdett. Megörült.

Bándyt az örültek házába szállították. A fekete kutya dolgában Lárís doktor, az országos híri kriminálista kért vizsgálatot, amelynek során különös eredményekre jutottak. A fekete kutya pokoli eszméjét a Bándy gonoszlelkű öcsese találta ki, aki ismerte a bátyja exaltált lelkiületét s a két év folyamán, amely alatt Bándy a pusztán lakott, négy fekete kutya is szerepelt, mint a Bándy rossz szelleme.

Pakots József.

áljon csatasorban legyen ott tömören a szabadelvűpárt és teljesítsék kötelességüket. Ha az ütközet pillanatában is áthatja önöket az igaz meggyőződés, akkor győzni fogunk. Poharát a harmadik kerületi választókra emeli.

Utánna felszóllaltak még K. Szalay Béla dr., aki a főispánt üdvözölte, Pogány mérnök, aki Kerekes Gézára a kerület elnökére emelte poharát, Kerekes Géza, Reichmann Ármint köszöntötte fel

Békássy Jenő István lapunk helyettes szerkesztője rövid beszédében rámutat az ellenzék terrorizmusára. Ilyen ellenzék, mint a mostani nem volt még soha és adja az ég, hogy ne is legyen, mert ennek köszönhető, hogy a nemzet tekintélye a külföld előtt veszendőben van. Az obstrukció guzsba köti a parlamentet, úgy, hogy se mozogni se dolgozni nem tud. Tisza István miniszterelnök ettől a bilinesztől akarja megszabadítani a parlamentet, tekintet nélkül arra, hogy ezzel a bilineszbe verők szabadságát korlátozza. Majd áttér a 67-es közjogi kiigyezés nemzeti alapon való fejtegetésére, s bebizonyítja, hogy az ország csakis ezen a közjogi alapon érheti el teljes nemzeti kifejlődését. — Tisza miniszterelnök tovább is sikeres munkásságára ürti poharát és indítványozza, hogy a miniszterelnökhöz üdvözlő táviratot küldjenek, amit egyhangulag elfogadtak. Felköszöntött mondta még Sáray Bertalan, Csiky Lajos és még többen.

Az orosz forrongás.

— jan. 25.

Az egész világ elítéli az orosz hatalom kegyetlen vérengzését és a művelt nemzetek mély megvetéssel beszélnek arról a páratlan embertelenségről, melylyel a zsarnoki erőszak védtelen kérelmezők ezreinek sóhajtását vérbe fulasztotta.

Ez az esztelen vérengzés azonban célra nem vezetett. Mert a forrongást nem fojtotta el, sőt inkább a vadállati cselekedet csak felszította a tüzet és a munkás mozgalom óriási méretekben az orosz nép forradalmává növekszik.

Legújabb jelentés szerint *Finnországban is kitört a forradalom*, a melynek élén a nemes finn nemzet legjobbjai állnak.

Az orosz cári család menekül és a futamodás útján a részvét parányi fénye sem világít zordon jövőjébe.

Rendkívüli események vannak készülöben. Ma még nem lehet tisztán látni, mekkora elemi erővel, milyen módon és mikor fog az orosz szabadságharc kitörni. De kétségtelen, hogy világesemények előtt állunk.

A magyar nemzetnek éppen most az izgalmas választások küszöbén ősi erényére, a higgadságra és józan előre látásra nagy szükség van. — Fékezze meg minden magyar ember indulatait és gondoljon arra, hogy Magyarország sorsa jórészt a nemzet politikai érettségén és történelmi érzékén fordul meg, ha kitör az orosz forradalom.

Az oroszországi eseményekről a következő távirati jelentésekkel vagyunk részletes híradással.

*

Forradalom Finnországban.

Helsingfors, jan. 24. **Egész Finnországban kiütött a forradalom, melynek élén a legkiválóbb emberek állnak.**

A katonaság forrong.

Szebasztopol, január 24. Az itteni orosz hadi tengerészek fellázdak tisztjeik ellen. A szárazföldi csapatok, melyeket ellenük vezényeltek, **megtagadták az engedelmességet**, nem löttek tengerész társaikra.

A nép a cár ellen.

Pétervár, január 24. A munkások újabb tüntetésre készülnek. A lakosság a legnagyobb megvetés hangján nyilatkozik a cári családról és a katonaságról.

A moszkvai mozgalom.

Moszkva, jan. 24. Az egyetem tanárai és hallgatói tüntetésre készülnek a kormány ellen.

Pétervár, január 24. Egész Oroszországban a forrongás jelei mutatkoznak. A katonaság mindenütt készenlétben áll az összes pétervári bankokat bezárták.

A cár a néphez.

Páris, január 24. Az a hír jött ide, hogy a **cár legközelebb ukázt bocsájt ki a néphez.**

Halál a cárra!

Pétervár, jan. 24.

Fiatalkorú munkásokból titkos szövetség alakult, a mely a cárnak és a cári családnak kiirtását tűzte ki céljául.

— Addig nem dolgozhatunk nyugodtan — mondotta egy ilyen összeesküvő — a míg a főgazemberek élnek. Franciaországtól kell példát vennünk. A forradalom első tényének az uralkodó-család kiirtásának kell lennie.

Azt hiszik azonban, hogy a munkások haragja nem annyira a cár ellen irányul, mint egyes nagyhercegek ellen, különösen pedig Vladimir és Szergiusz nagyherceg ellen.

A munkásnegyedekben nyíltan beszélnek, hogy a nagyherceget ott gyilkolják le ahol érik.

Kozákok a nép mellett.

Pétervár, jan. 24.

A Nikoláj-híd környékén két kozák ezredet küldtek a fölvonuló munkások ellen. Az ezredek parancsnokai tüzet vezényeltek a munkások ellen, de a **kozákok megtagadták az engedelmességet s a levegőbe löttek s nyugodtan engedték, hogy a munkások előttük elvonuljanak**,

A kórházakba nyolcezer sebesültet szállítottak és ezeknek majdnem a fele asszony és gyermek. Ma délután két tüzérezred vonult a téji palota elé, csakhamar gyalogezredek is érkeztek a oda és a katonák azonnal megtöltötték a puskájukat. Azt hiszik, hogy a munkások ma este újabb ostromot fognak intézni.

A borzalmas vérengzés hatása.

Pétervár, jan. 24.

Mihelyt a katonaság előtt levő teret kiirtette, az óriási néptömeg a Nevski Prospekten végigvonult. Itt aztán ismétlődtek a borzalmas jelenetek, a katonaság többször sortűzet adott a tömegre és mindegyik

sortűz után férfiak és gyermekek jajveszékélve henteregtek a hóban. A nép dühe nem ismert határt és minthogy nem volt fölfegyverkezve, szitkokkal és átkokkal illette a katonákat, néhány tisztet lerántott a lováról sőt kettőt közülök meg is ölt.

Börkocsiban hajtató tisztok kénytelenek voltak kiszálni és a szomszéd házakba menekülni, mert a felbőszült nép meg akarta őket lincselni.

Igazán forradelmi képe volt a Vaszilij Osztrov városrésznek, ahol **jóformán szakadatlanul lövöldöztek és ahol valósággal piros lett a hó a sok áldozat véretől.**

Ugyanily jelenetek folytak le a Nevszki-kapunál is, amelyek környéken nagy gyárak vannak.

A katonák itt a többi közt veszedelmesen megsebesítettek egy papot, aki szent képpel és a cár arképével haladt a munkásapat élén.

Pétervár sötétben.

Pétervár, január 24. Hivatalosan tudatják, hogy 23-án összeütközött a rendzaváró tömeg a katonasággal. A csapatoknak nem kellett fegyverüket használni, mert a tömeg a katonaság megjelenésekor szétoszlott. A tolongás közben megkísérelték az árucaernokot megtámadni, de a támadást visszaverték. Este esatlakoztak a sztrájkhoz a villamos művek munkásai, melynek következtében néhány csoport kiharászta a sötétséget és különböző utcákon megkezdtek a boltok kirakatait beverni. A rendet azonban mindenütt gyorsan helyre állították. 23-án senkit sem öltek vagy sebesítettek meg. A sebesültek száma 333.

A munkások.

Moszkva, jan. 24. Az orosz kézműiparfejlesztő egyesület az elmúlt napokban közgyűlést tartott, a melyen azzal a kérdéssel foglalkoztak, hogy a gyártulajdonosok esetleg kitörő sztrájk alkalmával milyen állást foglaljanak el. Elhatározták, hogy bizottságot választanak a munkások követeléseinek előterjesztésére és az összes gyárak nevében való tárgyalás vezetésére. A bizottsági tagok megválasztása véget és részletkérdések tisztázására a gyártulajdonosok keddre a tőzsdeépületbe gyűlést hívtak egybe.

Moszkva, jan. 24. A már jelentett gyárakon kívül a Bakrusim, Mihajlov Lindel és Schradel-gyár munkásai is beszüntették a munkát.

Moszkva, jan. 24. A helyi városi kapitány helyettese a sztrájkra való tekintettel felszólítja a közönséget, hogy óvakodjék olyan zavargásoktól, mint a péterváriak voltak, ne csoportosuljon és óvakodjék az utcai fölvonulásoktól, nehogy a péterváriakhoz hasonló szigorú intézkedésekhez kelljen folyamodni.

Genf, jan. 24. Az itt időző orosz forradalmi szociálisták tegnap este rendkívül látogatott ülést tartottak, amelyben pétervári társaik iránt érzett rokonérzésüknek adtak kifejezést. A gyűléshely bejáróit valamint az orosz konzuli hivatal rendőrség őrizte.

A cár menekülése.

Pétervár, jan. 24. Carskoje-Szeléből tegnap utazott el a cár és családja. Lelkerázó volt az a menekülésbe illő utazás. A cár bundában és nagy orosz sipkában volt. Az utóbbi napok eseményei annyira megviselték, hogy alig tud a lábán állani. Mig a kocsihoz ment, két komornyik támogatta.

A cár mindvégig nagyon komolynak látszott és nem beszélt senkihez. Hogy merre vette útját a cári család biztosan senki sem tudja.

Pétervár, jan. 24. Ma ismét összeütközés történt számos halott és sebesült az áldozat. A forradalom egyre nagyobb mérvet ölt.

Választási értesítő.

Utbaigazítást, felvilágosítást a szabadelvűpárt választási irodáiban mindenkinek szíves készséggel adnak.

A szabadelvűpárt
intézőbizottságának
telefonszáma: 135.

(Arany-Bika I. e. m.)

A debreceni I. választó kerület szabadelvű pártjának irodája a Gróf Dégenfeld-tér 8. sz. alatt van, Beke Aladár Kis pipához címzett vendéglői helyisége utcavégi szobájában.

A debreceni II. kerület szabadelvű pártjának választási irodája az Arany Bika szálló első emeletén van.

A debreceni III. kerület szabadelvű pártjának választási irodája a Frohner-szálló első emeleti 16. sz. szobájában van.

Dicsőfi József a II. választókerület választási elnöke értesíti a kerület választóit, hogy az 1874. XXXIII. t. c. 70. §-ának és az 1899. XV. t. c. 156. §-ának rendelkezése szerint a képviselet tárgyában ma délután 3—5 óra között lakásán (Széchenyi-u. 4. sz. a.) a választók rendelkezésére áll

NAPI HIREK.

Választási napló.

Január 26-án:

Városok: Budapest (9), Debrecen (3), Arad, Győr, Hódmezővásárhely, Kassa, Kesztemét (2), Kolozsvár (2), Komárom, Nagyvárad, Pécs, Pozsony (2), Selmec-Bélabánya, Sopron, Szabadka (2), Szatmár, Szeged (2), Székesfehérvár, Temesvár, Ujvidék, Versec, Zombor.

Abrudbánya, Bereck, Besztercebánya, Békés, Békés-Csaba, Brassó (2), Csongrád, Cegléd, Eger, Esztergom, Erzsébet város, Félegyháza, Gyöngyös, Gyula, Gyulafehérvár, Halas, Jászberény, Körmöcbánya, Nagybecskerek, Nagykőrös, Nyiregyháza, Oláhfalva, Pápa, Sepsiszentgyörgy, Szarvas, Szamosújvár, Szentés, Székelyudvarhely, Szék, Vizakna.

Eddig összesen 68 kerület.

Vármegyék: Abauj-Torna (7), Alsó-Fehér (4), Arad (7), Arva (2), Baranya (7), Bars (3), Bács-Bodrog (11), Bereg (4), Beszterce-Naszód (2), Bihar (12), Borsod (6), Csanád (2), Csik (4), Csongrád (2), Esztergom (2), Fejér (5), Fogaras (2), Moson (2), Gömör (6), Győr (3), Hajdu (3), Háromszék (4), Heves (5), Hont (3), Hunyad (6), Jász-N. Kun-Szolnok (6), Kolozs (4), Komárom (4), Kis-Küküllő (2), Krassó-Szörény (7), Máramaros (6), Maros-Torda (5), Nagy-Küküllő (4), Nógrád (6), Nyitra (11), Pest-Pilis-Solt (11), Pozsony (8), Sáros (6), Somogy (8), Sop-

ron (6), Szabolcs (5), Szatmár (8), Szepes (6), Szilágy (5), Szolnok-Doboka (5), Temes (9), Tolna (6), Torontál (11), Torda-Aranyos (4), Trencsén (8), Turóc (2), Udvarhely (3), Ugocea (2), Ung (4), Vas (10), Zala (9), Zemplén (8), Zólyom (3).

Eddig összesen 318 kerület.

Január 27. Kézdivásárhely, Zenta, Marosvásárhely, (2), Veszprém vármegye (6). Összesen 10 kerület.

Január 28: Makó, Nagykikinda.

Január 29. Fiume.

Január 30. Baja, Békésmegye (2).

Január 31. Miskolc (2), Nagy-Szeben (2), Szeben m. (4). Összesen 8 kerület.

Február 1. Liptómege (2).

Február 2. Hajdu-Böszörmény.

A városi központi választmány ülése. Tegnap délután 4 órakor a központi választmány Kovács József polgármester elnöke alatt ülést tartott, melyen jelen voltak: Varga Károly választmányi jegyző, Szabó Kálmán tanácsnok, K. Kiss József, Kiss Albert, Sinka Sándor, Somogyi Pál, Márton Imre, Dr. Fehér Ferenc, Váczy János, Szilágyi Imre, Dr. Varga Lajos, Tóth István, ifj. Schwarc Vilmos és Dr. Peckó Ernő. Az ülés tárgya az immár másodszor üresedésbe jött II. kerületi küldöttségi elnök választás, mert a *Weszprém* Zoltán helyébe megválasztott S. Szabó József nem vállalta el a tisztséget. Továbbá a II. kerületi jegyzői tisztségre megválasztott Árvay Béla ugyancsak lemondott, tehát ennek helyébe is újat kellett választani. A központi választmány e két tisztséget *egyhangu* választással töltötte be. És pedig: küldöttségi elnökké *De Combes* Henrik ügyvédet, jegyzővé pedig Dr. *Tóby* Elek városi jegyzőt választották meg, elhatározta végül a választmány, hogy ezen újabb változásokat falragaszok és hirdetések útján hozzák a közönség tudomására.

Iparos szakosztályi ülések. Az ipartestület tanács termében tegnap délután 3 órakor tartották az esztergályos, fém, könyvkötő és kesztyűs szakosztályok előjárásági jelölő üléseit, melyen előjárásági tagul egyhangulag K. Tóth Sámuel jelölték. Ugyancsak tegnap délután volt a kötéverőknek is szakosztályi ülésük, melyen előjárásági rendes tagul *Bihari* Istvánt, póttagul pedig *Bak* Andrászt jelölték.

Lovasjárőrök a választáson. Értesülésünk szerint a törvényhatóság vezetősége úgy intézkedett, hogy a választás napján lovasjárőrök fognak az utcákon portyázni, hogy a netalán előforduló rendezetlenségeket megakadályozzák.

Markos Péter meghalt. Ismét egygyel kevesebb lett azoknak a száma, akik a nagy időknek tanúi voltak. *Markos* Péter ügyvéd tegnap délután 86 éves korában Piac-utca 66 szám alatti lakásán csendesen elhunyt. A jó öreg Markos bácsi közeli rokonságban állott az erdélyi fejedelmi családokkal és erre a családi összeköttetésre mindenkor nagyon büszke volt. Akik ismerték a derék, jó magyaros öreg urat, mind becsülték és szerették. Temetése esütörtökön a hó 26-án délelőtt 10 órakor lesz.

Szabolcska nagybeteg. Szabolcska Mihály, a jeles költő, a temesvári ev. ref. egyház népszerű papja, mint részvétellel értesülünk, súlyos be-

tegen fekszik. A beteg állapotában bár öröndetesebb javulás állott be, de állapota még súlyos természetű.

A megyei központi választmány ülése. Hajdúvármegye központi választmányja tegnap délután Rásó Gyula kir. tanácsos, alispán elnöke alatt ülést tartott. A nánási és a nádudvari választó kerületek küldöttségi elnökei, *Weszprém* István és Nagy Albert lemondottak tisztségükről, s ezek helyébe kellett újakat választani. A nánási kerületbe küldöttségi elnökül *Csohány* Jánost, a nádudvariba pedig *Ács* Nagy Sándort választotta meg a központi választmány.

Munkálatok a gázgyárban. A multkori gázgyári robbanás következtében nemcsak a tisztító kazán, hanem az épülete is romba dőlt. A készülékeket három napi szakadatlan munkával helyreállították, de a nagy hideg következtében az épületet nem lehetett fölébe építeni. S minthogy az ilyen módon szabad ég alatt levő tisztító csővezeték a hideg miatt ki volt téve annak, hogy felmondja a szolgálatot és a város ismét sötétben marad; a légszuszogó igazgató-sága szükség épületet készítettett, fából és vályogból a tisztító fölé. Ilyen módon a eső-vezeték legalább meg van óva a befagyástól.

Részeg cigány. Botos Elek h.-szoboszlói vályogvető cigány tegnap délután bejött Debrecenbe, a hideg idő okozta vagy az ő fogyatékos öltözéke, de bizony átfázott az utonjöttében, melyet csak úgy gyalogszerrel tett meg. Első dolga volt tehát, hogy egy kissé fölmelegítse magát, amit úgy gondolt elérni, hogy bement egy külvárosi kis koresmába és ott alaposan bepálinkázott. Mikor már nagyon melege kezdett lenni, folytatta utját, miközben a *Vigkedű* Mihály után menve azzal mulatott, hogy a háznak falán kiálló párkányzatot leütögette botjával. Ezt a kedvtelését azonban nem helyeselték az utján járók és az előkerült rendőr sem, aki a beszszelt cigányt fölön fogta és bebiserte a központra, hol kiszült, hogy már régebben ki van tiltva a városból. Tiltott visszatérésért lezárták.

Sikkasztó lakatos. Tegnap délután a rendőrségen panaszt emelt *Bakó* Mihály közkórházi szolga Gyulai Zsigmond lakatos ellen, aki javítás végett átvette 7 korona értékű pisztolyát. A pisztolyt Gyulai megcsinálta és eladta. A rendőrség a lakatos ellen sikkasztás vétségéért megindította az eljárást.

Szabad iskolában dr. Tüdős Kálmán tanár szerdán d. u. öt órakor befejezi nagyérdékű előadását az iskola hatásáról a gyermekek egészségére. Ingyen meghallgathatja mindenki a Kercskedelmi Akadémiában.

Lopások. *Nyírisnyik* János híhari telepi lakos a hó 17-én az arra járó esendőrjárőröknek elpanaszolta, hogy a megelőző napon ismeretlen tettes távollétében álkulcsal kinyitotta lakását és onnan 16 korona értékű disznó sertét elloptott. A tettes a lopott sertét az udvaron egy félreeső zugában elrejtette, a hol megtalálták. A járőrök *Hajdu* Péter ottani lakos személyében kinyomozták a tolvajt, és megindították az eljárást.

A esendőrsegen feljelentést tett *Balku* Imre Széchenyi kert 38 sz. lakos, hogy Tócsókerti lakása kamarájából 19 korona értékű gazdasági eszközöket elloptak. A esendőrőség kiderítette, hogy a lopást *Lakatos* Mihály cigány követte el, akinél a lopott holmik egy részét meg is találtak.

Rendőrség a választáson. Az összes érdeklődés mostanság a 26-iki napra összpontosul. A rendőrség is megtette már a maga rendelkezéseit esütörtökre s ez ügy-

ben tegnap délután 4 órakor Végő Gyula főkapitánynál összeült a kapitányszék. A rend fenntartására nézve a kapitányszék megállapodása a következő: Az I. kerületben Szentpétery Ferenc rendőrkapitány, Szöcs Lajos rendőrbiztosal két polgári biztos és 15 rendőr, a II. kerületben Jeney Miklós kapitány, Bardócz András, Fehér Mihály rendőrbiztosok, két polgári biztos és 20 rendőr, a III. kerületben Dr. Boldizsár Kálmán tb. tanácsnok, Dobos Bikfalvy rendőrbiztosok és 40 rendőr van kivezényelve a rend fenntartására. A bűnügyi osztály ügyeit a választás napján Mile Pál fogalmazó intézi, Budaházy gyakornokkal. A városház udvarán Dr. Tóth Mihály három mezőrendőr biztossal és néhány mezőőrrel, a lovas rendőrök és lovas mezőőrök pedig a városi istállóban állanak készenlétben.

— **Ellopott lucerna.** Megírtuk a múlt héten, hogy Jeney Miklós rendőrkapitány Hatvan-utcai szálláskertjéből, ismeretlen tettes az ott boglyába rakott 70 korona értékű lucernát — ellopta. A cserdórság Balogh Ferenc és Rostás Náni cigányok személyében kinyomozta a tetteseket, akiknél az ellopott lucernát meg is találták. A tolvaj cigányokat letartóztatták.

— **Halálozások.** Az anyakönyvi hivatal halálzási osztályánál a következő halálozások jelentettek be. Csapó Péter ev. ref. 59 éves, Szilágyi Ferencné szül. Balogh Erzsébet ev. ref. 53 éves, Riz Miklós r. kath. 11 hónapos, Özv. Végő Dánielné szül. Judit Jusztina r. kath. 49 éves, Pap Lajos ev. ref. 59 éves, Némethy Lajos ev. ref. 69 éves, Özv. Tamás Ferencné szül. Kecskés Mária ev. ref. 82 éves, Vargha Mihályné szül. Molnár Juliánna ev. ref. 41 éves.

— **Hütlén szolgál.** A rendőrségen tegnap délután Cilli Mihály Burgondia-utca 14 sz. alatti lakos feljelentést tett Watter József volt hetesse ellen, aki szolgálatának ideje alatt meglopta. A rendőrség a tolvaj szolgát keresi.

— **A kereskedő-főnök urak szives figyelmébe.** A kereskedő tanonciskolában e hó 26-án, csütörtökön, a tanítás szünetel. Felkérem a tanoncartartó főnök urakat, hogy tanoncaikat a választás napján üzletükben visszatarítani sziveskedjenek. A kereskedő-tanonciskola igazgatója.

— **Tolvaj jóbarát.** Nagy József Agárdi utca 18 sz. alatti lakos tegnap délután elment hazulról és távolléte idejére lakása kulcsát László Mihály vele egy házban lakó ismerőssére bízta. A jó barát azonban míg ő odajárt felnyitotta a lakást és a kamrából 20 korona értékű szalonnát és húst lopott. A károsult ember panaszt emelt a rendőrségen a mely az eljárást a sikasztó lakó ellen megindította.

— **Verekedő kofák.** Nagy ribilliót csináltak tegnap délelőtt a piacon Szekeres Jánosné és Simon Ferencné tyukkofák, akik egy harmadik kartársukkal együtt, egy falusi szekeres embertől egy pár kacsát akartak megvenni. Az alkudások hevében a három érdemes piaci hölgy összeszólkkozott egymással és a veszekedés csakhamar parázs verekedéssé fajult, melyből mind a hárman alaposan kivették arészöket. Összemarták cibálták egymást — és olyan botrányt rögtönöztek, hogy a rendőröknek kellett szétválasztani őket. A harcias kofákat a rendőrség utcai botrányért felelősségre vonja.

x **János vitéz** és egyéb szép képeslap újdonságok érkeztek Mihály Sámuel papírüzletébe. Főtér 30 sz.

x **Gyenge, tüdőbajra hajlandó** görvéllykóros, vérszegény gyermekeknek legjobban ajánlható a Mihalovits-féle izetlen csukamájolaj, melyet miután sem kelletlen sem kellemetlen szaga sem kellemetlen íze ninesen szivesen vesznek be a gyermekek. Kapható: Mihalovits J. gyógyszerárában Debrecen.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti-festészet és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujjalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kiskertben

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene

Petőfi képviselőjelöltsége.

A mi magyar földünknek leghivebb, legdícsőbb, legedesebb fia, aki arasznyi földi pályáján kicsapott diák, köbor színész, rongyos baka, csavargó poéta, majd országos nevű lapszerkesztő, a haza legünnepeltebb költője és szabadságharcunknak diésőséges hőse és áldozata vala, ezen az ő mindenképen páratlan életpályáján a sok egyéb között még — képviselőjelölt is volt. Ugy bizony, csak: jelölt, mert mandátumot bizony nem kapott szegény. Erre sokalta érdemesebbek találtat az ő szabadszállási ellenjelöltje, valami Nagy Károly nevű „helbéli“ honfi és Petőfit botmerészen legazemberező tökfilkó, aki nyílt levélben (már akkor is járta a nyíltlevelezés), imígy diskurált Petőfivel: „Én szeretem hazámat, úgy, mint ön, de még talán jobban, mivel engem hazámhoz több érdek esatol: van tiszta fölfogásom, tisztább mint önnek: van jellemem, szilárdabb, mint öné: talán több kiképzettséggel is hizeleghetem magannak a tanok minden ágaiban — a költészetet kivéve, — mint ön, talán én is ismerem a nép szükségét, mint ön, talán én is csak úgy a nép közé tartozom, mint ön, vagy talán nemességem miatt nem is vagyok képes fölfogni a nép érdekeit? Ön nagyon elbizott, de mihe? abba, hogy a Pegazus farkába ön is fölkapaszkodott. Ön, barátom, nagyon hiú, a fölöttébb nagy hiúság pedig higvelejtéséget föltételez!”

A 48-as időknek érdemes bűvára, Hentaller Lajos, érdekesen számol be hallhatatlan Petőfink életének erről a legsivárabb epizódjáról, amelyet olvasva, még most is, több mint félszázaddal az esemény után, valami mondhatatlan fájdalom markol a szívünkbe,

Mert Petőfit, akinél hazáját rajongóbban szerető, nemesebb, tisztább, önzetlenebb lélek nem volt soha, az ő imádott Kiskönságában fitykösökkel fölgyverzett néptömeg rohanta meg, agyonütéssel fenyegette „a hazaárulót, az akasztófáralvó muszka spion, aki el akarja adni az országot! . . .“

Persze, a szabadszállási „kaputos osztály“ lelke mélyéből gyűlölte a szegény mészáros fiát, aki elég vakmerő volt a diésőséges nagy urak, sőt — horribile dictu — még a királyok ellen is lázító vereseket inni. És szörnyen félték radikális elveitől, amelyekkel — szerintük — egyebet sem akart, mint a pórnépet — földosztás okáért — a módos kaputosokra uszítani.

S a nép, az istenadta nép, mely eladdig csókolta a költő lábnyomát, beesapatta magát a soe galád rágalom által, amelyek minéműségét leghivebben jellemzi az a levél, melyet „Szabadszállás városa bírái“ aláírással, Bankós Károly, Petőfinek kun-szentmiklósi barátja és akkori házigazdája kapott s a melynek befejező része így hangzik:

„Petőfi egy polgártársunk azon kérésére, hogy mikor leend már béke honunkban, az felelte, hogy sohasem, míg ezen ország vissza nem száll azokra, kiké volt, t. i. a tótokra; — ebből átláthatni, hogy mily veszélyes lenne egy ily alacsony jellemű egyént több jeles hazafiak követelnek, kiról fölteszi már minden polgár, hogy bennünket kész lenne eladni a legesekélyebb árért. . . Ilyen állásában a dolognak,

ma nálunk közgyűlés tartatván, elhatározatott, hogy tisztelt polgártársunk által tudtáraadni kívánjuk Petőfinek, hogy ha személyes bátorsága és élete kedves, igen jól tenné, ha a jövő nemzeti gyűlésre menő követ választására a jövő csütörtökön köztünk meg nem jelenik, mert a nép ingerült s nem állhatunk jót, méltó haragja fölgerjedésében lehető dühéért!”

Csak hogy Petőfi nem tartozott ám az ijedős emberek közé. Csak azért is elment Szabadszállásra, ahonnan azonban az elvakított, megvásárolt és leitatott néptömeg, kasza és vasvilla közé kapva tessékeltte ki őt, vissza a határra. . . Csak az hiányzott hogy kezemet hátra nem kötötték, — írja e napról Petőfi nagy keservében.

„És ennek ma kellett történnie, — írja utóbb — hogy engem, mint orosz spion, mint hazaárulót agyon akart verni a magyar nép, ma június 15-én ma, három hónapja! hogy március 15-ike volt midőn én valék első azok közt, kik a magyar nép szabadságáért szót emeltek, sikra szálltak! De én azért nem a népet kárhoztatom, hanem amitőt, félrevezetőit, kiket egykor törvény és isten egyaránt megalkoltat . . . a nép előttem szent, annyal inkább szent, mert gyöngé mint a gyermek. Díesértessék a nép neve most és mindörökké . . .“

MULATSÁGOK.

— **A debreceni polgári-kör** saját könyvtára javára január 29-én, az „Arany Bika“ szálloda dísztermében, Rácz Károly zenekara közreműködésével zártkörű ténemulatságot rendez. Belépő-díj: Személy-jegy 2 korona. Család-jegy 4 személyre) 6 korona. Páholy-jegy (4 személyre) 6 korona (személy-jegy nem szükséges). Felülfizetéseket köszönettel fogadunk és hírlapilag nyugtázzunk. Jegyek előre válthatók: Borsos Kata, Csáthy Ferenc, ifj. Gyürky Sándor és Márton Gyula urak üzletében, a kör helyiségében (Piac-u. 7.) és este a pénztárnál. A mulatságon Veesev Imre a kör elnöke, Buday Gyula, a kör ügyvédje, Móricz Ferenc r. b. ellenőr, Csóka Sámuel r. b. elnök, Dávid Mihály pénztárnok, Agárdi Lajos, r. b. ellenőr, Czegléd Gyula a kör alelnöke, Kerékgyártó József főjegyző, Kiss György r. b. ellenőr, Szathmáry Mihály r. b. alelnök, Szabó Kálmán gyógyszer., főrendező, Horkay Lajos könyvtárnok, Udvarhelyi Géza r. b. alelnök, Raics Gyula főrendező, Bán István gazda és száz tagu bizottság rendezik.

TÁVIRATOK.

József király herceg állapota.

Fiume, jan. 24. József kir. főherceg egészségi állapotáról tegnap reggel 9 órakor a következő orvosi jelentést adták ki: A fenség az éjszakát meg lehetősén jól töltötte. Általános állapota némileg javul. Dr. Kiselják.

Kossuth és Apponyi Cegléden.

Cegléd, jan. 24. Kossuth Ferenc, Apponyi gróf társaságban ma Ceglédre érkezett, kiket nagy lelkesedéssel fogadtak. A lovakat kifogták, a kocsit a nép húzta be a városba. A városházán Kossuth elmondta beszámoló és programbeszédjét. Utánna Apponyi beszélt. Azt lakoma követte.

Wlassics Gyula visszalépett.

Csáktornya, jan. 24. Wlassics Gyula disszidens jelölt ma jelöltségéről visszalépett.

Egy altábornagy halála.

Budapest, január 24. Báró Máriássy János nyug. altábornagy meghalt.

A Times a magyar választásokról.

A Times tegnapi vezércikkében a magyar választási küzdelem eshetőségéről szól s azt mondja, hogy a szélső nemzeti politikai áramlat győzelme Apponyi és társainak sikerét jelentené. Azt hisszük azonban Magyarországon kellőképpen méltányolják és elismeréssel aóznak gróf Tisza Istvának, a ki megmutatta, hogy megvan benne a vezető államférfi minden tulajdonsága és a választási küzdelembe belépő nemzetiségekkel szemben tanúsított magatartásával is megérdemli honfitársai bizalmát.

Japán-orosz háboru.

Csifu, jan. 24. Port-Arthurból 13 bárka érkezett mintegy 500 férfival, nővel és gyermekkel. Még 11 bárkát várnak. A port-arthuri volt polgári kormányzó és egy tiszt, kik becsületszavukat adták, hogy meg nem szoknak, kísérelték a menekülteket. Az érkezettek nem győzik dícsérni a japánok viselkedését. A bárkákon csak kenyér volt. Élelmiszereket a japánok nem adhattak nekik. A csifui japán konzul közli, hogy 13 bárka indult utnak Dalniból Csifuba 1900 nem harcolóval.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, január 24.

Buzakinálat mérsékelt, vételkedv kedvező. — Jól tartott áron 30,000 méter-mázsa került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonaműek tartottak. Idő: ködös.

Buza áprilisra	19.86—88.
„ októberre	17.36—38.
Rozs áprilisra	15.50—52.
„ októberre	14.02—04.
Zab áprilisra	14.10—12.
„ októberre	12.24—26.
Tengeri májusra	14.82—84.
Repece májusra	22.40—60.

Donogán és Somossy

Debrecen, Kistemplombazár

Menyasszonyi kelengye

Vászon — szőnyeg,

Férfi- és női-fehérenemű,

Női divatárak.

Határozott árak.

Hirdetések
Telefon 275.
Szetadság-ban
jelenleg áron
felvétetnek.
Czapo-utca
9.

Saját magát
károsítja aki
szőlőoltvány-
szükségletét
nem fedezi

Küküllőmenti Első Szőlőoltvány-telepnél.

Tulajdonos: Caspari Frigyes Medgyes, Erdély.
A telep oltványait az elmúlt száraz nyáron naponta több mint 2 millió liter vízzel öntözték, miáltal az oltványok ideálisan fejlődtek. —Képes árjegyzék ingyen és bérmentve

Cognac
CZUBA-DUROZIER & Cie.
FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.
Küldésükre kapható.

A virágkedvelő közönség figyelmébe.

Van szerencsén a. n. é. virágkedvelő közönség becses tudomására hozni hogy virág üzletemben egy új virágkötőt szerződtettem, ki bel és külföldi nagyvárosok elsőrangú virág terméiben volt alkalmazva. Legmodernebb koszorukat, virágcsokrokat oly művészettel és gyorsan állít elő, hogy virág termében bármilyen nagy és finom megrendelést felvállalhatok. Főtörekvésen odairányul, hogy nem kimélve semmi áldozatot, üzletemet a legelső fővárosi virágüzletek színvonalára emeljen és nagyrabecsült vevőimnek alkalmat nyujtsak arra, hogy finoman készült csokrokat kaphasson.

Paczelt János.

műkertész.

Vidéki megrendeléseket pontosan teljesítünk és a csomagolására kiváló gond fordítunk, legszolidabb és legolcsóbb árak mellett.

Mittelbach-féle likőr-kompozíció

Finom illékony házi készítésű Altvater Anisette, Eencdikliner, Cacao Chartreuse, Curacao, Kömény, Császárkörte, Marasquin, Rittmeister, Vanília, Allach, Postepsin egy- mint rum, cognac szilvium — minden kompozíció 1 liter elkészítéséhez 30 ml-ébe kerül, a szétküldés 90 fillér beküldése után bementve történik. Egyedül beszerzési forrása a valódi kompozícióknak.

Melittach S. gyógyszerész, Zágráb 9.

A legjobb arc-
szépítő szer a **SERAIL-ARCZENŐCS,**
mely az arcot tisztítja, fehérit és bársony puhává teszi.
Minden ártalmas alkatrész nélkül!

Egy tégely ára
1 kor. 40 fillér

Egy kis tégely
ára 70 fillér

Serail-szappan. } Kitűnő toillet szappanok a kenőcs használatához
Epe-szappan. }

Serail-crème. nappali használatra.

Serail-puder. Kiváló finom arcpor három színben, fehér, rózsaszín és krém. 1 doboz ára 1 korona.

Serail-szájviz. A legjobb szájviz.

Kapható: dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovics István, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközi László, Balázs Ödön gyógyszerész uraknál, valamint Josa és Jóna urak droguerájában.

Továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MÁTYÁS** gyógyszerész Aradon, szabadságtér, valamint minden más gyógyszerésztárban.

Kiadó uri lakások

üggyvéd vagy orvosnak
különösen alkalmasak, —
Egy utcai 6 szobás, egy
kertre néző 4 szobás
szőlős kerttel együtt el-
költözés miatt
májusra kiadó.

Kossuth u 45 sz.

Óvás összetévesztések ellen.

Mint ahogy most varrógépeinknek, különösen régi rendszerű gépeinknek utánzatai sokszorosan mint »Singer«, sőt már mint »valódi Singer-varrógépek« is ajánlhatók, figyelmeztetjük a t. vevőközönséget, hogy az ifyképen ajánlott varrógépek **nem eredeti Singer-varrógépek és nem tőlünk származnak.**

A világhírű eredeti Singer-varrógépek kizárólag saját üzleteinkben kaphatók.

A ki tehát varrógépet óhajt venni, először határozottan tudja meg, hogy a gép **a mi cégünkől** származik-e és ne elégedjék meg kitérő válaszokkal.

Singer Co. varrógép részv. társ.

Debrecenben: Piac utca 79.

Belépési felhívás.

a Korona Takarékoskassza és Hitelszövetkezet 1905 január hó 1-én kezdődő V. évtársulatába.

A Korona Takarékoskassza és Hitelszövetkezet üzleti tevékenysége a kötelező heti betétekre s az így befolyt összegekre tagjainál oleszó kamaláb mellett elhelyezendő kölcsönökre terjed ki.

Egy törzsbetét 1 korona melyre 200—260 korona kölcsön kapható.

Az évtársulatok 5 évre alakíthatók, melyeknek telletével a befizetett összeg a haszoneredménnyel együtt, mely az eddigiek szerint 6 százalékos a tagok betétei arányában felosztatik.

Kölcsöneinket a kölcsön tartalmára egyszer s mindenkorra aláírandó bélyegmentes kötelezvényekre adjuk **Kölcsöneink** tehát a váltó kölcsönknél sokkal előnyösebbek, mert az adós bélyegköltséget takarít meg és nem kell kezeseit 3 vagy 4 havonként megújuló aláírásokkal terhelni.

Kölcsönök adatai:

1. A befizetett összeg kilenc-tizedrészléig

2. Egy vagy több elfogadható készfizetőkezes jótálasa mellett még azon esetben is, ha azok nem szövetkezeti tagok.

3. Jelzálog kölcsönök ingatlanokra leendő bekebelezés mellett.

4. Biztosítékul elfogadható értékekre.

1905. január hó 1-től kezdve kölcsönöket utólagos kamat elszámolását is folyósítunk. E kölcsön előnye: **Kamat levonás** nélkül folyósítanak, a kölcsön tartalma a kamat nem fizetetik, hanem az magában a heti betétben számmoltatik el.

Ily kölcsönnél minden betét után 200 korona kapható, melyben a kamat s a törlesztési összeg is bentfoglaltatik sőt a leszámolás alkalmával még körülbelül 15—16 K. felesleg is maradhat mely összeg a tagoknak kifizetetik.

A kölcsönkérelmek leggyorsabban elintéztetnek.

A szövetkezetnek 3000 tagja van, kik 11,000 betétel 113,0000 koronát gyűjtötek össze.

Kihelyezett kölcsöneink összege 1.6000.000 koronára rug.

Uj betéti könyvecskék a szövetkezet hivatalos helyiségében Piac u. 6 sz. (Dr. Kola féle ház) válthatók, a hol is mindenmü felvilágosítások készséggel megadnak.

Az igazgatóság nevében;

Dr. Kenézy Gyula elnök.

ifj. Schwarz Vilmos ügyvezető-igazgató,